

SSC Weekly Focus

บทความวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคงของประเทศไทยรายสัปดาห์ ฉบับที่ ๔๙/๕๗ | ๑ - ๗ ก.ย.๕๗

“สิทธิส่วนบุคคล vs ความชอบธรรมในการต่อสู้กับอาชญากรรม” บนอินเทอร์เน็ต

บริษัทด้านเทคโนโลยีหลายแห่ง พยายามสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคมากขึ้น ด้วยการเปิดเผยข้อมูลด้านการร้องขอข้อมูลของรัฐบาล ซึ่งชี้ให้เห็นถึงอัตราการร้องขอข้อมูลจากภาครัฐที่เพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ นับตั้งแต่เริ่มตีพิมพ์ข้อมูลนี้เป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๒ ประกอบกับ ภูเก็ตได้ผลักดันให้สภาองค์กรผ่านกฎหมายป้องกันไม่ให้มีการเก็บรวบรวมเมตาดาต้าในระบบอินเทอร์เน็ต (Internet Metadata) ซึ่งก็คือ ข้อมูลที่ใช้กำกับและอธิบายข้อมูลหลัก หรือกลุ่มข้อมูลอื่นๆ อาทิ แหล่งข้อมูลต้นทาง ปลายทาง เวลาที่ส่ง เป็นต้น นอกจากนี้ ภูเก็ตยังได้ร้องขอให้มีการปรับปรุงกฎหมายการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ (The Electronic Communications Privacy Act: ECPA) แต่ถึงแม้จะมีการปรับแก้กฎหมายได้สำเร็จ กฎหมายก็ยังไม่น่าจะตามทันเทคโนโลยี ดังนั้น สิ่งที่เราควรให้ความสำคัญคือ ควรปฏิรูปให้การสืบค้นข้อมูลมีความโปร่งใส และสามารถควบคุมดูแลได้อย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น ...

Google เปิดเผย “รายงานด้านความโปร่งใสปี ๒๕๕๗”

ผลรายงานด้านความโปร่งใสล่าสุด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงตัวเลขความต้องการของรัฐบาลทั่วโลกในการร้องขอข้อมูลผู้ใช้งานในระบบอินเทอร์เน็ต เพื่อการสืบสวนทางอาชญากรรมในช่วงครึ่งปีแรกของปี พ.ศ.๒๕๕๗ ซึ่งจะสังเกตเห็นว่า ความต้องการร้องขอข้อมูลผู้ใช้งานทั่วโลกเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

นายริชาร์ด ซัลกาโด ผู้อำนวยการด้านกฎหมายและด้านการรักษาความปลอดภัยข้อมูลของภูเก็ต กล่าวว่า เราได้เห็นสถิติการร้องขอข้อมูลเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๕ ในครึ่งหลังของปี

พ.ศ.๒๕๕๖ และเพิ่มสูงขึ้นเป็นร้อยละ ๑๕๐ ตั้งแต่เริ่มตีพิมพ์ข้อมูล

นี่เป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๒ โดยเฉพาะในสหรัฐฯ อัตราการร้องขอข้อมูลเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ ๑๙ และร้อยละ ๒๕๐ ตามลำดับ โดยยังไม่รวมคำสั่งจากหน่วยงานลับอย่าง “ศาลตรวจตราข่าวกรองต่างประเทศ (The Foreign Intelligence Surveillance Court: FISC)” และ “จดหมายด้านความมั่นคงของชาติ (A national security letter: NSL)” จากสำนักงานสอบสวนกลางสหรัฐฯ (Federal Bureau of Investigation: FBI)

“สิทธิส่วนบุคคล vs ความชอบธรรมในการต่อสู้กับอาชญากรรม” บนอินเทอร์เน็ต

รายงานด้านความโปร่งใส พ.ศ.๒๕๕๗

ช่วงระยะเวลา	อัตราที่ภาครัฐร้องขอข้อมูลของ Google เพิ่มขึ้น	
	ทั่วโลก	สหรัฐฯ
พ.ศ.๒๕๕๖ - ครึ่งปีหลัง พ.ศ.๒๕๕๖	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๑๙
พ.ศ.๒๕๕๖ - ครึ่งปีแรก พ.ศ.๒๕๕๗	ร้อยละ ๑๕๐	ร้อยละ ๒๕๐

ประเทศที่มีการร้องขอข้อมูลมากที่สุด ๓ ลำดับแรก: ฝรั่งเศส, เยอรมนี, สหรัฐฯ

เก็บรวบรวม Metadata

FISA สอดแนมข้อมูล

กฎหมายแต่ละประเทศส่งผลกระทบถึงทั้งหมด

สิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล vs ความชอบธรรมในการสอดแนม

- ปฏิรูปการสืบค้นข้อมูลให้โปร่งใส อาทิ ผลักดันกฎหมายป้องกันการเก็บ Metadata ในระบบอินเทอร์เน็ต ฯ
- ปรับปรุงกฎหมายการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์

Infographic by: กศย.ศศย.สพท.

ในช่วงครึ่งหลังของ พ.ศ.๒๕๕๖ ภูเก็ตได้รับคำร้องขอข้อมูลจากรัฐบาลทั้งสิ้น ๓๑,๖๙๘ รายการ ซึ่งมีผลกระทบต่อบัญชีผู้ใช้งานถึง ๔๘,๐๐๐ บัญชี ทางบริษัทระบุว่ายินยอมให้ข้อมูลบางส่วนไปคิดเป็นร้อยละ ๖๕ ของรายการที่ได้รับการร้องขอมาทั้งหมด และพบว่าประเทศที่มีการร้องขอข้อมูลมากที่สุด คือ สหรัฐฯ (๑๒,๕๓๙ รายการ) ตามมาด้วยเยอรมนี (๓,๓๓๘ รายการ) และฝรั่งเศส (๓,๐๐๒ รายการ) ทั้งนี้เนื่องมาจากความต้องการข้อมูลของรัฐบาลที่เพิ่มขึ้นพร้อมกับการเฝ้าระวังของภาครัฐอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในบางประเทศมีการขยายหน่วยงานเฝ้าระวังเพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่นอกพรมแดนประเทศตน

ความชอบธรรมในการต่อสู้กับอาชญากรรมบนโลกไซเบอร์

เมื่อสองปีก่อน ในโลกออนไลน์ มีการรณรงค์ต่อต้านการผ่านกฎหมายสองฉบับของสหรัฐฯ คือ SOPA (Stop Online Piracy Act) PIPA (Protect Intellectual Property Act) คือกฎหมายป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ออนไลน์ และกฎหมายป้องกันการทรัพย์สินทางปัญญา ถูกตั้งคำถามว่าจะกระทบกับเสรีภาพในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารหรือไม่ ต่อมาด้วยกรณี Snowden ที่เปิดเผยข้อมูลโครงการสอดแนมของ สภาความมั่นคงแห่งชาติสหรัฐอเมริกา (National Security Agency: NSA) โดยนอกจากสอดส่องด้วยเทคโนโลยีที่ NSA พัฒนาขึ้น ยังมีกฎหมายสำคัญอีกหนึ่งฉบับที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงหรือการก่อการร้ายที่อนุญาตให้สอดแนมผู้ต้องสงสัยได้ทันทีโดยมี FISA เป็นผู้บังคับใช้กฎหมาย ซึ่งล้วนเป็นประเด็นเรื่องเสรีภาพบนโลกอินเทอร์เน็ตที่ยังคงต้องหาจุดสมดุลต่อไป เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นโลกไร้พรมแดน ดังนั้น กฎหมายประเทศหนึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อประชาคมโลกโดยรวม

แต่ในเบื้องต้น ภูเก็ตได้ผลักดันให้สภาองเกรสผ่านกฎหมายป้องกันไม่ให้มีการเก็บรวบรวมเมตาดาต้าในระบบ

อินเทอร์เน็ต (Internet Metadata) ซึ่งจะช่วยให้บริษัทต่างๆ เช่น ภูเก็ตมีความโปร่งใสมากขึ้น นอกจากนี้ ภูเก็ตยังร้องขอให้มีการปรับปรุงกฎหมายการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ (The Electronic Communications Privacy Act: ECPA) ทำให้เกิดความชัดเจนว่า รัฐบาลต้องมีหมายค้นก่อนจึงจะสามารถสืบค้นข้อมูลของผู้ใช้จากผู้ให้บริการได้

บทส่งท้าย

FISA มีข้อยกเว้นอันเอื้อให้สามารถสอดแนมข้อมูลซึ่งอีกมุมหนึ่งอาจถูกมองเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ประกอบกับยังขาดกฎหมายการคุ้มครองข้อมูลส่วนตัวโดยการป้องกันการเก็บ Metadata ในระบบอินเทอร์เน็ต บริษัทด้านเทคโนโลยีหลายแห่ง อาทิ ไมโครซอฟท์ ภูเก็ต และเฟซบุ๊ก จึงพยายามสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคให้มากขึ้น ด้วยการเปิดเผยข้อมูลด้านการร้องขอข้อมูลของรัฐบาล

และถึงแม้จะมีการปรับแก้กฎหมาย แต่กฎหมายก็ยังคงต้องไล่ตามเทคโนโลยีที่มีพลังการประมวลผลการจัดเก็บข้อมูลสูงขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้น สิ่งที่ต้องให้ความสำคัญ คือ ควรปฏิรูปให้การสืบค้นข้อมูลมีความโปร่งใส และสามารถควบคุมดูแลได้อย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดความชอบธรรมในการต่อสู้กับอาชญากรรมและตรวจสอบภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติ ซึ่งจะสามารถรักษาความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อรัฐบาลและต่อเทคโนโลยีได้...

ข้อมูลอ้างอิง:

- ⇒ <http://www.webpronews.com/google-government-demands-for-user-data-up-150-over-past-five-years-2014-09>
- ⇒ <http://blinkwinkshop.com/>
- ⇒ http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1410870511

เพื่อประโยชน์ในการพัฒนา SSC weekly focus กรุณาส่งข้อคิดเห็นของท่านมายัง คณะผู้จัดทำ (กศย. ศศย. สปท.) T/F : 02 275-5715

๑. ท่านสนใจประเด็นใดเพิ่มเติม / เห็นว่าควรศึกษาเพิ่มเติม

- การเมือง
  เศรษฐกิจ
  สังคม
  วิทยาศาสตร์ / เทคโนโลยี
  การทหาร
  พลังงาน / สิ่งแวดล้อม
 อื่นๆ .....

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....